

การวิเคราะห์คุณค่าความเป็นมนุษย์ในปรัชญาอัลแบร์ กามูส์*

Human Value Analysis in Albert Camus Philosophy

ณัฐฐิญา ตันทสุข, จรัส ลีกา, พระราชพัฒน์วัชรบัณฑิต (สุกัญญา ฮาดพิกดิ์)
และพระครูศรีปริยัติบัณฑิต (ปพน แสงย้อย)

Nattiya Tantasook, Jaras Leeka and Phra Rajpattanavajjarabundit (Sukanya Hadpagdee)

and Phrakhru Sripariyatbandit (Paphon Saengyoi)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น, ประเทศไทย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Khon Kaen Campus, Thailand

Corresponding Author, E-mail: nuichot@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณค่าความเป็นมนุษย์ในเชิงปรัชญา 2) ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับคุณค่าความเป็นมนุษย์ในปรัชญาของอัลแบร์ กามูส์ และ 3) วิเคราะห์และสังเคราะห์คุณค่าความเป็นมนุษย์ในปรัชญาของอัลแบร์ กามูส์ เป็นการวิจัยเชิงเอกสาร โดยศึกษาข้อมูลจากเอกสารปฐมภูมิและเอกสารทุติยภูมิ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาตามหลักอุปนัยวิธี ผู้วิจัยศึกษาผ่านงานเขียนสำคัญของอัลแบร์ กามูส์ ได้แก่ คนนอก ความตายอันแสนสุข มนุษย์สองหน้า และความเรียงเชิงปรัชญาเรื่องชะตากรรมของซี้ซี้ฟัส เพื่ออธิบายแนวคิดเรื่องความไร้สาระของชีวิตและคุณค่าความเป็นมนุษย์

ผลการวิจัยพบว่า

- คุณค่าความเป็นมนุษย์ในเชิงปรัชญาเกี่ยวข้องกับเสรีภาพ ความรับผิดชอบ การใช้เหตุผล และการเลือกทางศีลธรรม โดยมองว่ามนุษย์สามารถสร้างความหมายให้แก่ชีวิตผ่านการตระหนักรู้และการตัดสินใจของตนเอง
- คุณค่าความเป็นมนุษย์ในปรัชญาของอัลแบร์ กามูส์สะท้อนผ่านแนวคิดเรื่อง ความไร้สาระ (Absurdity) ซึ่งเกิดจากความขัดแย้งระหว่างความต้องการแสวงหาความหมายของมนุษย์กับโลกที่ไม่สามารถให้คำตอบที่แน่นอนได้ กามูส์เสนอว่า แม้ชีวิตจะปราศจากความหมายโดยธรรมชาติ แต่มนุษย์ยังสามารถดำรงชีวิตอย่างมีเสรีภาพ มีศักดิ์ศรี และสร้างคุณค่าให้แก่ตนเองได้

*ได้รับบทความ: 25 เมษายน 2568; แก้ไขบทความ: 1 มิถุนายน 2569; ตอรับตีพิมพ์: 14 มิถุนายน 2569

Received: April 25, 2025; Revised: June 1, 2026; Accepted: June 14, 2026

3. การวิเคราะห์คุณค่าความเป็นมนุษย์ในทัศนะของอัลแบร์ กามูส์ พบว่า ประกอบด้วย 5 ประเด็นสำคัญ ได้แก่ 1) ความไร้สาระที่กำหนดแนวทางการใช้ชีวิต 2) เสรีภาพในการเลือกและสร้างคุณค่า 3) การต่อต้านความไร้สาระ 4) การมีอยู่ของมนุษย์ และ 5) การค้นหาความหมายในชีวิต โดยกามูส์มองว่า มนุษย์สามารถสร้างความหมายให้แก่ชีวิตผ่านการเลือก การกระทำ และการยืนหยัดต่อความไม่แน่นอนของโลก การยอมรับความไร้สาระจึงมิใช่การยอมแพ้ต่อชีวิต แต่เป็นการตระหนักถึงเสรีภาพและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ในการสร้างคุณค่าให้แก่ตนเอง

คำสำคัญ: คุณค่า; ความเป็นมนุษย์; ปรัชญา; อัลแบร์ กามูส์

Abstract

This research aimed to: 1) study human values from a philosophical perspective, 2) examine the concept of human values in the philosophy of Albert Camus, and 3) analyze and synthesize human values in Albert Camus' philosophy. This study employed documentary research by collecting data from both primary and secondary sources. The data were analyzed descriptively using an inductive approach. The researcher examined major works of Albert Camus, including *The Stranger*, *A Happy Death*, *The Fall*, and the philosophical essay *The Myth of Sisyphus*, in order to explain the concept of absurdity and human values.

The findings revealed that:

1. Human values in philosophy are related to freedom, responsibility, rationality, and moral choice, emphasizing that human beings are capable of creating meaning in life through awareness and personal decision-making.

2. Human values in Albert Camus' philosophy are reflected through the concept of Absurdity, which arises from the conflict between humanity's search for meaning and a world that cannot provide definite answers. Camus proposed that although life has no inherent meaning, human beings are still able to live with freedom, dignity, and self-created values.

3. The analysis of human values in Albert Camus' perspective consisted of five major aspects: 1. absurdity as a condition guiding human life, 2. freedom to choose and create values, 3. resistance against absurdity, 4. human existence, and 5. the search for

meaning in life. Camus viewed that human beings can create meaning through their choices, actions, and persistence amidst the uncertainty of the world. Therefore, accepting absurdity is not a surrender to life, but an awareness of human freedom and dignity in creating one's own values.

Keywords: Value; Humanity; Philosophy; Albert Camus

1. บทนำ

มนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่พยายามทำความเข้าใจตนเองและโลกที่ตนอาศัยอยู่มาโดยตลอด นับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน มนุษย์ได้ตั้งคำถามเกี่ยวกับความหมายของชีวิต การดำรงอยู่ ความดี ความสุข และคุณค่าของความเป็นมนุษย์ คำถามเหล่านี้กลายเป็นพื้นฐานสำคัญของการศึกษาทางปรัชญา ซึ่งมุ่งอธิบายธรรมชาติของมนุษย์และความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับโลก สังคม และความจริงของชีวิต โดยนักปรัชญาแต่ละยุคสมัยต่างเสนอแนวคิดที่แตกต่างกันออกไปตามบริบททางสังคม วัฒนธรรม และประสบการณ์ทางความคิดของตน (พระมหาขวัญชัย กิตติเมธี (เหมประไพ), 2555, หน้า 22)

แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นมนุษย์ในทางปรัชญาสามารถจำแนกได้หลายแนวทาง โดยเฉพาะแนวคิดจิตนิยมและสสารนิยม ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการอธิบายธรรมชาติของมนุษย์ แนวคิดจิตนิยมมองว่ามนุษย์มีจิตวิญญาณเป็นแก่นแท้ และเชื่อว่าชีวิตมีความหมายที่เชื่อมโยงกับสิ่งเหนือธรรมชาติหรือพระเจ้า ขณะที่แนวคิดสสารนิยมมองว่ามนุษย์เป็นเพียงส่วนหนึ่งของธรรมชาติที่ดำรงอยู่ภายใต้กฎของสสารและเหตุผล โดยให้ความสำคัญกับประสบการณ์และความจริงที่สามารถพิสูจน์ได้ผ่านเหตุผลและวิทยาศาสตร์ ความแตกต่างของทั้งสองแนวคิดสะท้อนให้เห็นถึงความพยายามของมนุษย์ในการค้นหาคำอธิบายเกี่ยวกับชีวิต ความตาย และคุณค่าของการดำรงอยู่ (สิริจิตต์ ปันเงิน, 2542, หน้า 1)

ในบริบทของปรัชญา แนวคิดอัตถิภาวนิยม (Existentialism) ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการอธิบายความหมายของชีวิตมนุษย์ โดยให้ความสำคัญกับเสรีภาพ การเลือก และความรับผิดชอบของปัจเจกบุคคล มนุษย์มิได้มีสาร์ตชะที่ถูกระบุไว้ล่วงหน้า แต่สามารถสร้างความหมายให้แก่ชีวิตผ่านการตัดสินใจและการกระทำของตนเอง อย่างไรก็ตาม อัลแบร์ กามูส์ (Albert Camus) แม้จะมีแนวคิดใกล้เคียงกับนักปรัชญาอัตถิภาวนิยม แต่เขาปฏิเสธการจัดตนเองอยู่ในกลุ่มดังกล่าว เนื่องจากมองว่ามนุษย์ไม่อาจค้นพบคำตอบสูงสุดเกี่ยวกับความหมายของชีวิตได้อย่างสมบูรณ์ แนวคิดของกามูส์จึงมุ่งอธิบายภาวะ ความไร้สาระ ซึ่งเกิดจากความขัดแย้งระหว่างความต้องการแสวงหาความหมายของมนุษย์กับโลกที่ไม่สามารถให้คำตอบที่แน่นอนได้ (กรีติ บุญเจือ, 2522, หน้า 144)

กามูส์มองว่า ชีวิตมนุษย์เต็มไปด้วยความซ้ำซาก ความไม่แน่นอน และความไร้เหตุผล มนุษย์ใช้ชีวิตภายใต้จักรวาลที่เต็มไปด้วยความหมายที่การดำรงอยู่ของตนเอง แนวคิดดังกล่าว

สะท้อนผ่านงานเขียนสำคัญของเขา เช่น คนนอก ชะตากรรมของซีซีฟัส และความตายอันแสนสุข ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามนุษย์ต้องเผชิญหน้ากับโลกที่ไร้คำตอบ และไม่สามารถหลีกเลี่ยงความตายหรือความว่างเปล่าของชีวิตได้ อย่างไรก็ตาม กามูสมีได้เสนอให้มนุษย์ยอมจำนนต่อความไร้สาระ แต่เสนอให้มนุษย์ยอมรับความจริงดังกล่าวและดำรงชีวิตอย่างมีเสรีภาพ กล่าวหาญ และมีศักดิ์ศรี (อัลแบร์ กามูส, 2549, หน้า 76)

แนวคิดเรื่องความไร้สาระของกามูสมีได้หมายถึงการปฏิเสธคุณค่าของชีวิต หากแต่เป็นการตระหนักว่ามนุษย์ไม่สามารถค้นพบความหมายที่ตายตัวจากโลกภายนอกได้ มนุษย์จึงต้องสร้างคุณค่าและความหมายให้แก่ชีวิตด้วยตนเองผ่านการเลือก การกระทำ และการรับผิดชอบต่อการดำรงอยู่ของตน แนวคิดดังกล่าวสะท้อนผ่านตัวละครเมอโซ ในนวนิยายเรื่อง คนนอก ซึ่งปฏิเสธการแสวงหาตามบรรทัดฐานของสังคม และเลือกเผชิญหน้ากับความจริงของชีวิตอย่างตรงไปตรงมา ตลอดจนแนวคิดเรื่อง ซีซีฟัสที่แม้จะต้องเผชิญชะตากรรมซ้ำซากไร้จุดหมาย แต่ยังคงยืนหยัดและดำรงอยู่ด้วยการยอมรับความจริงของชีวิต (อัลแบร์คุณค่าความเป็นมนุษย์ อย่างเป็นระบบในมิติของการสร้างความหมายชีวิต การตระหนักรู้ และการใช้เสรีภาพภายใต้ภาวะไร้สาระของโลก โดยเฉพาะการวิเคราะห์ว่ากามูสอธิบายคุณค่าของมนุษย์ไว้อย่างไรในบริบทของโลกสมัยใหม่ที่เต็มไปด้วยความไม่แน่นอน ความแปลกแยก และความว่างเปล่าทางจิตใจ การศึกษาประเด็นดังกล่าวจึงมีความสำคัญต่อการทำความเข้าใจมนุษย์ในเชิงปรัชญาร่วมสมัย และช่วยอธิบายว่ามนุษย์สามารถดำรงคุณค่าความหมายของชีวิตได้อย่างไรภายใต้โลกที่ปราศจากคำตอบที่แน่นอน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิเคราะห์คุณค่าความเป็นมนุษย์ในปรัชญาของอัลแบร์ กามูส เพื่อทำความเข้าใจแนวคิดเกี่ยวกับความไร้สาระ เสรีภาพ การดำรงอยู่ และการสร้างความหมายของชีวิต อันจะนำไปสู่การอธิบายคุณค่าความเป็นมนุษย์ในมุมมองของกามูสอย่างเป็นระบบ ทั้งในด้านการตระหนักรู้ การเลือก และการยืนหยัดต่อความไม่แน่นอนของชีวิต ทั้งนี้ ผลการวิจัยจะช่วยขยายองค์ความรู้ด้านปรัชญาร่วมสมัย และเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจศึกษาปรัชญาอัตถิภาวนิยม มนุษยนิยม และแนวคิดเกี่ยวกับความหมายของชีวิตในสังคมปัจจุบันต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณค่าความเป็นมนุษย์ในปรัชญา
2. เพื่อศึกษาคุณค่าความเป็นมนุษย์ในปรัชญาอัลแบร์ กามูส
3. เพื่อวิเคราะห์คุณค่าความเป็นมนุษย์ในปรัชญาอัลแบร์ กามูส

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) โดยมุ่งศึกษาคุณค่าความเป็นมนุษย์ในปรัชญาของอัลแบร์ กามูส ผ่านการศึกษาข้อมูลจากเอกสารปฐมภูมิและเอกสารทุติยภูมิ แล้ว

นำมาวิเคราะห์ ตีความ และสังเคราะห์ตามแนวคิดทางปรัชญา เพื่ออธิบายคุณค่าความเป็นมนุษย์ในทัศนะของอัลแบร์ กามูส์ โดยมีขั้นตอนดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ข้อมูลเอกสารปฐมภูมิ ผู้วิจัยศึกษางานเขียนของอัลแบร์ กามูส์ ทั้งในรูปแบบนวนิยายและความเรียงเชิงปรัชญา ซึ่งสะท้อนแนวคิดเกี่ยวกับความไร้สาระ เสรีภาพ การดำรงอยู่ และการสร้างความหมายของชีวิต ได้แก่ 1) นวนิยายเรื่อง คนนอก 2) นวนิยายเรื่อง ความตายอันแสนสุข 3) นวนิยายเรื่อง มนุษย์สองหน้า และ 4) ความเรียงเชิงปรัชญาเรื่อง ชะตากรรมของซีซีฟัส ผู้วิจัยเลือกศึกษางานเขียนดังกล่าว เนื่องจากเป็นผลงานที่สะท้อนแนวคิดสำคัญของอัลแบร์ กามูส์เกี่ยวกับความไร้สาระของชีวิต (Absurdity) เสรีภาพของมนุษย์ การยืนหยัดต่อความไร้สาระ และการสร้างความหมายของชีวิตได้อย่างชัดเจน จึงเหมาะสมต่อการนำมาวิเคราะห์คุณค่าความเป็นมนุษย์ในเชิงปรัชญา

2. ข้อมูลเอกสารทุติยภูมิ ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลจากหนังสือ บทความวิชาการ งานวิจัย และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดเรื่องคุณค่าความเป็นมนุษย์ ปรัชญาอัตถิภาวนิยม ปรัชญาร่วมสมัย และแนวคิดของอัลแบร์ กามูส์ เพื่อนำมาใช้เป็นกรอบในการวิเคราะห์ ตีความ และอภิปรายผลการวิจัย

3. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากเอกสารปฐมภูมิและทุติยภูมิมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) และตีความเชิงปรัชญา (Philosophical Interpretation) โดยวิเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับคุณค่าความเป็นมนุษย์ในประเด็นสำคัญ ได้แก่ ความไร้สาระ เสรีภาพ การยอมรับการดำรงอยู่ การสร้างคุณค่า และการค้นหาความหมายของชีวิตในทัศนะของอัลแบร์ กามูส์

4. การสังเคราะห์และสรุปผลการวิจัย ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับคุณค่าความเป็นมนุษย์ในปรัชญาของอัลแบร์ กามูส์ แล้วเรียบเรียงผลการศึกษาในลักษณะการพรรณนาวิเคราะห์ เพื่ออธิบายให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างความไร้สาระของชีวิตกับการสร้างคุณค่าและความหมายของมนุษย์ในโลกสมัยใหม่

5. ขอบเขตของการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ศึกษาคุณค่าความเป็นมนุษย์ในปรัชญาของอัลแบร์ กามูส์ จากงานเขียนที่สะท้อนแนวคิดเกี่ยวกับความไร้สาระ เสรีภาพ และการดำรงอยู่ของมนุษย์ โดยศึกษาผ่านเอกสารและงานเขียนที่ได้รับการแปลเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ทั้งนี้ มิได้มุ่งศึกษาผลงานทั้งหมดของอัลแบร์ กามูส์ แต่เลือกศึกษาเฉพาะผลงานที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับประเด็นคุณค่าความเป็นมนุษย์โดยตรง

4. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าความเป็นมนุษย์ในปรัชญาอัลแบร์ กามูส์ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. คุณค่าความเป็นมนุษย์ในเชิงปรัชญา พบว่า แนวคิดเกี่ยวกับคุณค่าความเป็นมนุษย์ในเชิงปรัชญามุ่งอธิบายธรรมชาติ ศักยภาพ และความหมายของการดำรงอยู่ของมนุษย์ โดยให้ความสำคัญกับ

เสรีภาพ ความรับผิดชอบ การใช้เหตุผล และการตัดสินใจทางศีลธรรม แนวคิดจิตนิยมมองว่ามนุษย์มีจิตวิญญาณเป็นแก่นแท้ และเชื่อว่าชีวิตมีความหมายที่สัมพันธ์กับสิ่งเหนือธรรมชาติ ขณะที่แนวคิดศาสนนิยมมองว่ามนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติและดำรงอยู่ภายใต้กฎของสสารและเหตุผล ส่วนแนวคิดมนุษยนิยมและอัตถิภาวนิยมให้ความสำคัญกับมนุษย์ในฐานะผู้มีเสรีภาพในการเลือกและสามารถสร้างความหมายให้แก่ชีวิตของตนเองได้ ทฤษฎีคุณค่ายังอธิบายว่า คุณค่าความเป็นมนุษย์สามารถแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ คุณค่าภายใน ซึ่งเกี่ยวข้องกับศักดิ์ศรี ความรู้สึกนึกคิด จิตสำนึก และศักยภาพในการพัฒนาตนเอง และคุณค่าภายนอก ซึ่งเกี่ยวข้องกับสิ่งที่มนุษย์ให้ความสำคัญในฐานะเครื่องมือหรือปัจจัยนำไปสู่เป้าหมายของชีวิต เช่น ทรัพย์สิน ชื่อเสียง และสถานะทางสังคม

2. แนวคิดเกี่ยวกับคุณค่าความเป็นมนุษย์ในปรัชญาของอัลแบร์ กามูส์ พบว่า อัลแบร์ กามูส์ อธิบายคุณค่าความเป็นมนุษย์ผ่านแนวคิดเรื่อง ความไร้สาระ (Absurdity) ซึ่งหมายถึงความขัดแย้งระหว่างความต้องการแสวงหาความหมายของมนุษย์กับโลกที่ไม่สามารถให้คำตอบที่แน่นอนได้ กามูส์มองว่า มนุษย์ไม่อาจค้นพบความหมายที่ตายตัวของชีวิตจากโลกภายนอกได้ แต่สามารถสร้างความหมายให้แก่ชีวิตของตนเองผ่านการเลือก การกระทำ และการยืนหยัดต่อความไร้สาระของโลก แนวคิดดังกล่าวปรากฏผ่านงานเขียนสำคัญของกามูส์ ได้แก่ คนนอก ความตายอันแสนสุข มนุษย์สองหน้า และชะตากรรมของซีซีฟัส ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการดำรงอยู่ของมนุษย์ภายใต้ความไม่แน่นอน ความว่างเปล่า และการแสวงหาความหมายของชีวิต โดยกามูส์เสนอว่า แม้โลกจะปราศจากความหมายโดยธรรมชาติ แต่มนุษย์ยังสามารถดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี เสรีภาพ และความรับผิดชอบต่อการเลือกของตนเองได้

3. การวิเคราะห์และสังเคราะห์คุณค่าความเป็นมนุษย์ในปรัชญาของอัลแบร์ กามูส์ ผลการวิเคราะห์พบว่า คุณค่าความเป็นมนุษย์ในทัศนะของอัลแบร์ กามูส์ สามารถอธิบายผ่านประเด็นสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ 1) ความไร้สาระที่กำหนดแนวทางการใช้ชีวิต 2) เสรีภาพในการเลือกและสร้างคุณค่า 3) การต่อต้านความไร้สาระ 4) การมีอยู่ของมนุษย์ และ 5) การค้นหาความหมายในชีวิต กามูส์มองว่าการตระหนักถึงความไร้สาระมิใช่การยอมแพ้ต่อชีวิต แต่เป็นการยอมรับความจริงของโลกและใช้เสรีภาพในการกำหนดคุณค่าให้แก่ตนเอง มนุษย์จึงสามารถสร้างความหมายของชีวิตได้ผ่านการกระทำ การเลือก และการรับผิดชอบต่อการดำรงอยู่ของตนเอง แม้จะอยู่ภายใต้โลกที่ปราศจากความแน่นอนก็ตาม นอกจากนี้ ผลการสังเคราะห์ยังพบว่า แนวคิดของกามูส์แสดงให้เห็นว่า คุณค่าความเป็นมนุษย์มิได้เกิดจากการแสวงหาคำตอบจากภายนอก แต่เกิดจากการตระหนักรู้ การยอมรับความจริงของชีวิต และการดำรงอยู่ด้วยเสรีภาพและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ การยืนหยัดต่อความไร้สาระของโลกจึงเป็นกระบวนการสำคัญที่ทำให้มนุษย์สามารถสร้างคุณค่าและความหมายให้แก่ชีวิตของตนเองได้

5. อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าความเป็นมนุษย์ในปรัชญาอัลแบร์ กามูส์ ผู้วิจัยได้พบประเด็นที่น่าสนใจหลายประเด็นจึงนำประเด็นที่สนใจเหล่านั้นมาเพื่อการอภิปรายผล ดังนี้

1. คุณค่าความเป็นมนุษย์ในเชิงปรัชญา แนวคิดเกี่ยวกับคุณค่าความเป็นมนุษย์ในเชิงปรัชญาอธิบายถึงธรรมชาติ ศักยภาพ และความหมายของการดำรงอยู่ของมนุษย์ โดยให้ความสำคัญกับเสรีภาพ ความรับผิดชอบ และการตัดสินใจทางศีลธรรม ทั้งนี้ แนวคิดจิตนิยมมองว่ามนุษย์มีจิตวิญญาณเป็นแก่นแท้ของชีวิต ขณะที่แนวคิดสารนิยมมองว่ามนุษย์ดำรงอยู่ภายใต้กฎของธรรมชาติและเหตุผล ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า การทำความเข้าใจคุณค่าความเป็นมนุษย์มิได้จำกัดอยู่เพียงมิติทางกายภาพ แต่รวมถึงการตระหนักรู้ การใช้เหตุผล และความสามารถในการสร้างความหมายให้แก่ชีวิตของตนเองด้วย ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของสุพัตรา คำแก้ว (2554) ที่ศึกษาเรื่อง แนวคิดเรื่องมนุษย์ของอัลแบร์ กามูส์ มองว่าธรรมชาติของการดำรงอยู่ของมนุษย์เต็มไปด้วยความไร้สาระและไร้ความแน่นอน แต่มนุษย์ยังสามารถดำรงชีวิตอย่างมีเสรีภาพและสร้างความหมายให้แก่ตนเองได้ นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับชัยณรงค์ ศรีมันตะ (2563, หน้า 48) อธิบายว่า มนุษย์มีธรรมชาติแห่งการดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดและความปลอดภัยของตนเอง จึงสะท้อนให้เห็นถึงความพยายามของมนุษย์ในการกำหนดคุณค่าและความหมายของชีวิตภายใต้เงื่อนไขของสังคมและธรรมชาติ ทั้งนี้ ผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นว่า คุณค่าความเป็นมนุษย์มิได้เกิดจากปัจจัยภายนอกเพียงอย่างเดียว แต่เกิดจากการตระหนักรู้ในศักดิ์ศรี เสรีภาพ และความสามารถในการเลือกของมนุษย์ ซึ่งถือเป็นพื้นฐานสำคัญของการดำรงอยู่ในเชิงปรัชญาร่วมสมัย

2. แนวคิดเกี่ยวกับคุณค่าความเป็นมนุษย์ในปรัชญาของอัลแบร์ กามูส์ อธิบายคุณค่าความเป็นมนุษย์ผ่านแนวคิดเรื่อง ความไร้สาระ (Absurdity) ซึ่งเกิดจากความขัดแย้งระหว่างความต้องการแสวงหาความหมายของมนุษย์กับโลกที่ไม่สามารถให้คำตอบที่แน่นอนได้ กามูส์มิได้เสนอให้มนุษย์ยอมจำนนต่อความไร้สาระดังกล่าว แต่เสนอให้มนุษย์ยอมรับความจริงของชีวิต และใช้เสรีภาพในการสร้างคุณค่าและความหมายให้แก่ตนเอง ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับเจด บรรดาศักดิ์ (2551, หน้า 80) ที่ศึกษาเรื่อง มโนทัศน์แอบสเอร์ดีในปรัชญาของธอมัส เนเกล พบว่า ความไร้สาระของชีวิตเกิดจากความขัดแย้งระหว่างการให้คุณค่าของมนุษย์กับโลกที่ไม่สามารถให้เหตุผลรองรับได้อย่างสมบูรณ์ มนุษย์จึงต้องดำรงชีวิตอยู่ท่ามกลางความไม่แน่นอนดังกล่าว นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับภมร ชูคันหอม, ชัยณรงค์ ศรีมันตะ และสกุล อันมา (2562, หน้า 156) ที่พบว่า กามูส์มองว่ามนุษย์เกิดมาพร้อมความว่างเปล่าและต้องสร้างความหมายให้แก่ชีวิตด้วยตนเอง โดยไม่ยึดติดกับคำตอบจากสิ่งเหนือธรรมชาติ ทั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่า แนวคิดเรื่องความไร้สาระของกามูส์มิได้เป็นการปฏิเสธคุณค่าของชีวิต แต่เป็นการตระหนักถึงข้อจำกัดของมนุษย์ในการแสวงหาความจริงสูงสุด และเปิดโอกาสให้มนุษย์ใช้เสรีภาพในการกำหนดวิถีชีวิตของตนเองอย่างมีศักดิ์ศรีและความรับผิดชอบ

3. การวิเคราะห์และสังเคราะห์คุณค่าความเป็นมนุษย์ในปรัชญาของอัลแบร์ กามูส์ประกอบด้วยประเด็นสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ 1) ความไร้สาระที่กำหนดแนวทางการใช้ชีวิต 2) เสรีภาพในการเลือกและสร้างคุณค่า 3) การต่อต้านความไร้สาระ 4) การมีอยู่ของมนุษย์ และ 5) การค้นหาความหมายในชีวิต โดยกามูส์มองว่า มนุษย์สามารถสร้างคุณค่าให้แก่ชีวิตของตนเองได้ผ่านการเลือก การกระทำ และการยืนหยัดต่อความไร้สาระของโลก ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับสิริจิตต์ ปันเงิน (2542, หน้า 1-2) ที่ศึกษาเรื่อง ความตายในมุมมองของกามูส์ พบว่า กามูส์มองว่าการตระหนักถึงความตายทำให้มนุษย์เข้าใจเสรีภาพของตนเอง และสามารถสร้างความหมายให้แก่ชีวิตได้อย่างอิสระ นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับวันชาติ ชาญวิจิตร และหอมหวล บัวระภา (2554) ที่ศึกษาเรื่อง เป้าหมายของชีวิตมนุษย์ในทัศนะของอัลแบร์ กามูส์ พบว่า มนุษย์สามารถแสวงหาความสุขและกำหนดเป้าหมายชีวิตของตนเองได้ แม้จะอยู่ภายใต้โลกที่ไร้ความแน่นอนก็ตาม ผู้วิจัยเห็นว่า แนวคิดของกามูส์สะท้อนให้เห็นว่า มนุษย์สามารถดำรงคุณค่าของตนเองได้แม้อยู่ท่ามกลางโลกที่ไร้ความแน่นอน เพราะคุณค่าของชีวิตมิได้ขึ้นอยู่กับคำตอบจากภายนอก แต่เกิดจากการตระหนักรู้ การเลือก และความรับผิดชอบต่อการดำรงอยู่ของตนเอง การยอมรับความไร้สาระของชีวิตจึงมิใช่การยอมแพ้ต่อโลก หากแต่เป็นการยืนยันเสรีภาพและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ในการสร้างความหมายให้แก่ชีวิตด้วยตนเอง นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นว่า เสรีภาพในทัศนะของกามูส์มิใช่เสรีภาพที่ปราศจากขอบเขต หากแต่เป็นเสรีภาพที่มาพร้อมความรับผิดชอบต่อการดำรงอยู่ของตนเองและผู้อื่น มนุษย์จึงต้องตระหนักถึงผลของการเลือกและการกระทำของตนภายใต้โลกที่ไม่มีความหมายตายตัว การดำรงอยู่ของมนุษย์จึงเป็นกระบวนการของการสร้างคุณค่าและความหมายผ่านการใช้ชีวิตอย่างมีสติ กล้าหาญ และไม่ยอมจำนนต่อความไร้สาระของโลก

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป

1.1 ศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของปรัชญาตะวันตกและปรัชญาตะวันออกที่ส่งผลต่อเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในด้านของแนวคิดและการศึกษา รวมไปถึงพฤติกรรมของคนในสังคมโดยใช้กรอบแนวคิดจากปรัชญาตะวันตกและปรัชญาตะวันออก ในการเปรียบเทียบพฤติกรรมของมนุษย์ในยุคปัจจุบัน

1.2 ศึกษาเกี่ยวกับประเด็นคุณค่าของผู้หญิง จากแนวคิดของนักปรัชญาแต่ละยุคสมัย และนำมาเปรียบเทียบกับบทบาทของผู้หญิงในยุคปัจจุบัน โดยศึกษาจากการทำแบบสอบถามเชิงปริมาณและวิจัยเชิงคุณภาพ

1.3 ศึกษาเกี่ยวกับประเด็นสังคม การเมือง เศรษฐกิจระหว่างประเทศโดยใช้หลักปรัชญาตะวันตกและตะวันออกมาเปรียบเทียบในสังคมปัจจุบัน รวมไปถึงวิถีแนวคิดและชีวิตความเป็นอยู่

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าความเป็นมนุษย์ในปรัชญาอัลแบร์ กามูส์ ทำให้ได้องค์ความรู้ว่า ในปรัชญาของอัลแบร์ กามูส์ ความเป็นมนุษย์ถูกกำหนดโดยการยอมรับความไร้สาระของชีวิต และการใช้เสรีภาพในการเลือกสร้างคุณค่าของตนเองในโลกที่ไร้ความหมาย มนุษย์ไม่สามารถหาคำตอบที่สมบูรณ์ได้จากภายนอก แต่สามารถสร้างความหมายในชีวิตผ่านการกระทำและการตัดสินใจของตนเอง การต่อต้านความไร้สาระหมายถึงการยืนหยัดต่อความจริงที่โลกไม่สามารถให้คำตอบที่สมบูรณ์ได้ การยอมรับในความไร้สาระนี้ไม่ทำให้ชีวิตไร้ค่า แต่เป็นการเปิดโอกาสให้มนุษย์เลือกทางเดินชีวิตของตนเอง การมีอยู่ตามมุมมองของกามูส์คือการยอมรับในความไม่แน่นอนของชีวิตและการเลือกที่จะมีชีวิตต่อไปโดยไม่ยึดติดกับคำตอบจากภายนอก การค้นหาความหมายในชีวิตคือกระบวนการที่มนุษย์สร้างขึ้นเองจากการกระทำที่มีความหมายต่อตนเอง ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับ

เอกสารอ้างอิง

- กิริติ บุญเจือ. (2522). *ปรัชญาอัตถิภาวนิยม*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- เจิต บรรดาศักดิ์. (2551). *มโนทัศน์แอบสแตรต์ในปรัชญาของธอมัส เนเกล*. (วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยณรงค์ ศรีมันตะ. (2563). ธรรมชาติมนุษย์ในปรัชญาของโทมัส ฮอบส์. *วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 28(1), 48-62.
- พระมหาขวัญชัย กิตติเมธี (เหมประไพ). (2555). *วิจารณ์ความเรียงว่าด้วยต้นกำเนิดและรากฐานแห่งความไม่เท่าเทียมกันของมนุษยชาติ*. กรุงเทพฯ: สยามปริทัศน์.
- อมร ชูคันหอม, ชัยณรงค์ ศรีมันตะ และสกุล อันมา. (2562). ความไร้สาระของชีวิตมนุษย์ในปรัชญาของอัลแบร์ กามูส์. *วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 27(55), 135-160.
- วันชาติ ชาญวิจิตร และหอมหวล บัวระภา. (2554). *เป้าหมายของชีวิตมนุษย์ในทัศนะของอัลแบร์ กามูส์*. (รายงานการวิจัย). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิทย์ วิศทเวทย์. (2531). *ปรัชญาความรู้ทั่วไป*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สิริจิตต์ ปันเงิน. (2542). *ความตายในมุมมองของกามูส์*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุพัตรา คำแก้ว. (2554). *แนวคิดเรื่องมนุษย์ของอัลแบร์ กามูส์*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อัลแบร์ กามูส์. (2522). *คนนอก* (อำพรธณ โอตระกูล, ผู้แปล). (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ดวงกมล.
- _____. (2549). *มนุษย์คนแรก* (อำพรธณ โอตระกูล, ผู้แปล). กรุงเทพฯ: สามัญชน.
- _____. (2558). *เทพตำนานซิซีฟัส: Le Mythe de Sisyphe* (วิภาดา กิตติโกวิท, ผู้แปล). กรุงเทพฯ: มูลนิธิหนังสือเพื่อสังคม.
- _____. (2559). *ความตายอันแสนสุข* (อำพรธณ โอตระกูล, ผู้แปล). (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สามัญชน.